

hiábavalóságáról szóló himnuszából, továbbá a «Heu quid homines sumus s végül a Puri soles, alti colles lapsam fidem gemite» kezdetű, hasonló hangulatú s a *Cantus Catholicibus* meglevő (1735-iki kiad., 311—316. l.) régi egyházi énekekből van szerkesztve, illetőleg a bennök levő gondolatok variációi.

Végül megemlítem még, hogy ERDÉLYI János *Magyar Népköltési gyűjteményének* III-ik kötetében (102. l.) NYÉKI e legsikerültebb versének 1—10. versszakos változata a fentebb említett *Felvidtő* c. sárospataki kéziratos versgyűjteménybeli szöveggel azonos, úgyannyira, hogy csak a versszakok sorrendjében van eltérés. Így valószínű, hogy épen ez a kézirat volt ERDÉLYI forrása. HARSÁNYI ISTVÁN.

A nápolyi Biblioteca Nazionale magyar vonatkozású kéziratai.

1926 tavaszán a nápolyi Biblioteca Nazionaleban dolgoztam és ekkor merült fel bennem az a gondolat, hogy felkutatom azokat a kéziratosokat, melyekben egészben vagy részben magyar tárgyat találok. Feladatomban nem volt könnyű, egyrészt a kéziratos anyag gazdagsága miatt — csak a tulajdonképeni nemzeti könyvtár 8387 manuscriptummal rendelkezik¹ — részint a könyvtár állapota miatt. A könyvtár t. i. helyet változtatott, a Museo Nazionale épületéből átköltöztették a Palazzo Realeba, hol még rendezés alatt áll. A gyönyörű kis dolgozó-terem, melynek terraszja a tengerre néz, meglehetősen messze esik a könyvtárhelyiségektől, minek következtében a kiszolgálás nehézkes, nagy idővesztéssel jár, ami főleg a kiszámított idővel dolgozó idegenre kellemetlen. Hogy mégis célt értem, azt annak a lekötelező előzékenységnek köszönhetem, melyet a könyvtár tisztviselői, de főleg lovag dr. BRESCIANO Giovanni főkönyvtáros részéről tapasztaltam.

A kéziratos anyag egy része középkori kodex, a másik, nagyobb rész, modernebb anyag. Tartalmát tekintve a leggazdagabb theologiai és egyházas irodalom (nagy számban vannak missalék, breviariumok, psalteriumok), gazdag a jogi-, főleg az egyházjogi-irodalom, valamint gazdagon van képviselve a középkori orvostudomány is. *Aránylag* szegényesebb a történelmi és irodalomtörténeti anyag.

A következőkben a magyar vonatkozásokat lehetőleg teljesen közlöm, természetesen a kiadott, vagy már ismertetett kéziratosokat csak épen megemlítem.

¹ L. Minerva (német) 1921. évf.

Első helyen kell megemlékeznem a szent MARGIT emlékét megőrző két munkáról. Az egyik a MARGIT-legenda, melynek címe: *Vita S. Margaretae de Ungaria* (Ms VIII. B. 17). Lilabarna vászonkötésbe van foglalva s az első lapon elfakult írással ez van bejegyezve: Iste liber est monasterii Stae Marie de Angelis de Florentia ordinis Camaldulensis. Mivel többen ismertették, ismertetésére nem térek ki.

Ugyancsak szent MARGITra vonatkozik egy szép kiállítású kodex, melynek címe: *Margarita d'Ungheria: Specchio delle anime semplici. Cod. membr. in folio picc.* (Ms XII. F. 5.) Körülbelül 132 lap.

Amint a címe is elárulja, a kodex elmékedéseket foglal magában. Az elmékedéseket a másoló fekete festékkel írta, míg az alkalmazást vörössel.

Bár a munkának egy példánya megtalálható a bécsi Hofbibliothekban is, tudtomra még senki sem ismertette tartalmilag az érdekes munkát s azért nem tartom feleslegesnek, hogy rövid tartalmát adjam.¹

A kezdete: *Incomincia il prolago (sic!) di questo seguente libro chiamato specchio dell' anime semplici, dalla beata Margarita filgliuola del re d'Ungaria scripto.*

A prologus után adja a 33 fejezet tartalomjegyzékét s ezt követi a célkitűzés. A cél Krisztushoz jutni. Hogy valaki eljusson Krisztushoz, el kell jutnia a szeretet ismeretére. Ehhez hét fokot kell megjárnia. A hetedik fok a tökéletesség telje (*plenitudine di sua perfectione per divina funzione nella prima vite (sic!)*). Ezután a szabad lélek nemes és emelkedett szerelméről beszél. Egy példát mond el egy királylányról, ki hallomás után szerelmes lett a hatalmas és nemes Alexander császárbra s vigasztalásul képét lelki szemei elé állította. Így kell nekünk is lelkünkbe vésní Krisztust és reá irányítani szeretetünket a hét fokon át.

Ha valaki eljutott a szeretet igaz ismeretére, eljuthat a szeráfi állapotra is «con sei ale». Ennek a hat szárnynak adja a magyarázatát is. A theologiai erények magyarázata után a lélekről beszél, mely belépve a semmiség mélységébe (*nell' abisso del nichilo*) nem iparkodik Istenhez jutni sem a bűnbánat, sem az egyház áldozata, sem elmékedések, sem Isten tisztelete révén. Az első könyv egy, a tökéletességről szóló fejezettel (34-ik) végződik.

¹ TOLDY F. foglalkozott ugyan a munkával: «Margit kir. hercegnő mint ethikai író» címen (Összegyűjtött munkái, VII. k. 270—79. l.), de tartalmát ő sem adja.

A második könyv elmondja, hogyan kapta meg szent MARGIT a stigmákat. «Il quale capitolo e tratto della sua leggenda.»

A munka — nézetem szerint — felülmulja egy XIII. századbeli apácának a műveltségét s így nem lehet MARGIT műve. A misztikusok, főleg szt. BONAVENTURA, tanítását foglalja össze, de oly szigorú rendszerességgel, hogy az csak nagy tanultságú theologustól telik ki. Mindenesetre érdekes lenne kideríteni, ki a munka szerzője vagy legalább rendszerbefoglalója. Én futólagos vizsgálat után azt hiszem, hogy az olasz fordító foglalta rendszerbe a szent királyleány gondolatait és pedig a XIII. század végén, vagy a XIV. század elején, mikor még éltek a nápolyi udvarban azok, akiket a szent élete és működése közelről érdekelt (MÁRIA királyné és nővére ERZSÉBET stb.) és akkor került egy példány a bécsi könyvtárba, mikor a HABSBURGOK a nápolyi BOURBONOKKAL családi összeköttetésbe léptek.¹

A XIV. századból két kodexet találtam, melyekben értékes magyar vonatkozások vannak. Az egyik *Vita di Nicola Acciajuolo gran siniscalco del Regno*. (Ms. X. E. 23.). Cod. cart. in 4. Nagy LAJOS hadjárataira vonatkozó adatokat tartalmaz. Kiadva.

A másik *Buccio di Ranallo* sonettjeit foglalja magában. (Miscell. XV. F. 56.) Nagy LAJOS aquilai tartózkodásáról és hadjárataról nagyon becses adatokat őrzött meg számunkra. Bár MURATORI kiadta az *Antiquitates*ben, mégsem elvesztegetett idő a kodex tanulmányozása, mert helyenkint eltér MURATORI kiadásától és bár ez is dialektusban van írva, nyelve különbözik amattól (a nápolyi dialektus 2. válfaja).

A CAPISTRÁN János életével foglalkozó munkák részint megjelentek nyomtatásban is, másrészt BÖLCSKEY Ödön ismerteti azokat CAPISTRÁNról írt munkájában s így csak megemlítem a teljesség kedvéért.²

A legérdekesebb a *Victoriae mirabilis divinitus de Turcis habitae* Duce ven. B. P. fratre Joanne de Capistrano *series descripta per fratrem*

¹ TOLDY F. két kérdést iparkodik tisztázni: 1. milyen nyelven írta eredetileg a szerző művét és 2. lehetett-e a királyleány a munka szerzője. Fejtetéseiben arra az eredményre jut, hogy latin lehetett a munka nyelve és hihető, hogy a szent királyleány a szerzője. Ő azonban még csak a bécsi példányról tudott s azt feltételezte, hogy az olasz fordító «Károly Róbert királynak akart vele udvarolni» (278. l.), holott világos, hogy a munkát a nápolyi udvar számára fordították le. Végül TOLDY is szükségesnek tartja a szerzőség kérdését tisztázni.

² Capistranoi szent János élete és kora. 1924. III. k. 569—73. l. és 592—95. l.

Joannem de Tagliacotio illius socium et comitem atque B. Jacobo de Marchia directa. (Ms. IX. F. 62.)

Ugyancsak CAPISTRANNAL foglalkoznak a II. A. 44. a VIII. B, 35 és a XIII. F. 39. kodexek is.

Van még egy munka: *Vita di S. Giovanni da Capistrano* (Ms. VIII. B. 17), mely újabbkori másolat és épen ezért BÖLCSKEY nem is említi. Ez a munka nagy elismeréssel szól HUNYADI Jánosról (Johannes de Vivad, conte Bisteva et grande defensore de la Catholica fide), de a nándorfehérvári diadal idején tévesen Magyarország kormányzójának mondja őt. A kézirat 88 lapból áll.

A Ms. XV. B. 40. a XVIII. század történetére vonatkozólag őrzött meg néhány értékes adatot. Értékesek ezek az adatok, mert idegenektől származnak, akik elfogulatlan ítéletet mondhattak az eseményekről, másrészt megvolt a látóköriük és műveltségük ahhoz, hogy a dolgok mélyére lássanak.

A jelzett kéziratban két bennünket érdeklő feljegyzést találunk. Az egyiknek címe: *Riflessioni e note su varii aneddotti e discorsi scritte nel 1780 dall' ambasciatore di Napoli à Vienna*. Amint a cím elárulja a Bécsben akkreditált nápolyi követtől származnak a feljegyzések. Természetesen elsősorban Ausztriával foglalkozik, én azonban csak a hazánkra vonatkozó részekről óhajtok beszámolni. Megemlékezik a súlyos adóteherről, mely MÁRIA TERÉZIA uralkodása végén nagy elkeseredést váltott ki Ausztria népeiből. «Az osztrák ház alattvalói és főleg Csehország, Ausztria, Morva és Tirol az uralkodónak birtokaik után 29%-os adót fizetnek, ami oly rettenetesen nehezedik rájuk, hogy nem bírják elviselni. Egyedül a magyarok nincsenek annyira megterhelve, mert amennyire tehetik, törekszenek megőrizni jogaikat, ámbár iparkodnak alattomban megkötni a kezüket, amint valóban Magyarország egy 24000 emberből álló olvashadtestet köteles eltartani és ezzel szemben lassan-lassan az egész lovasság Magyarországból lesz és egy nagy gyalogos hadtest is, és hogy megfosszák őket a lehetőségétől, hogy meggazdagodjanak, a gabona, bor, dohány és állatok kivitelét megakadályozzák, csak Ausztriába küldhetik ki az utóbbit úgy, hogy magtáraik telve vannak a fentebb említett termékekkel, miközben tárcájuk teljesen üres.»

Ezután bőven tárgyalja Ausztria belső viszonyait, majd rátér MÁRIA TERÉZIA utolsó napjainak elbeszélésére. Különösen érdekesek a JÓZSEF császár magatartására vonatkozó megjegyzései. ALBERT herceg mémoiresei alapján ARNETH megemlékezik JÓZSEF különös viselkedéséről anyja beteg-

sége idején,¹ de míg ő úgy állítja be a dolgot, hogy a császárt anyja iránt való rajongó szeretete tette bizakodóvá, a nápolyi követ könnyelműséget és kegyeletlenséget lát JÓZSEF magatartásában. De adjuk át a szót az események szemlélőjének.

«November 24-ikén, pénteken este... lepte meg a császárné ő felségét, ki már az előző hétfő óta betegeskedett, első ízben egy fulladási roham, melyet a mell vizibetegsége okozott. «Mindenki aggodalommal eltelve és a közeli katasztrófa tudatában várta a következményeket s ugyanakkor «ő felsége a császár nyugodtan szórakozott BERGHEN grófné házában és onnan elment BOURGAVSEN grófnéhez.» Amikor előkerült a szó anyja betegségéről szinte cinikusan jelentette ki, hogy anyjának egyszerű katarrhusa van, melyet az udvar öregasszonyai mindenáron veszélyesnek akarnak feltüntetni. Mindenesetre különös ez a nyilatkozat, mikor JÓZSEFnek tudomása volt anyja kinos fuldoklási rohamairól és az orvos is figyelmeztette a betegség súlyos voltára. Igaz, hogy az orvos is katarrhusnak nevezte a betegséget a november 25-én reggel kiadott bulletinben, de a «fuldoklást előidéző» (catarrhus soffocante) jelző mutatta a baj súlyos voltát. Ez a bulletin, melyben az orvos beszámolt a császárné szenvedéséről és rosszul töltött éjszakájáról, a bécsiek körében nagy izgalmat keltett, mert csak most tudták meg a valót. A császár értesülve a hatásról, nagyon bosszankodott és elrendelte, hogy csak minden másnap szabad bulletint kiadni és azt «politikusabban» kell megfogalmazni s nem szabad a főudvarmesternő kezébe adni. Az orvosnak szigorúan megtiltotta, hogy anyja betegségéről beszéljen.

Vasárnap, 26-án magához vette az Oltáriszentséget. Szenvedései mindinkább kezdtek türhetetlenek lenni, 28-ikán reggel 7 órakor felvette az utolsó kenetet, gyermekeit megáldotta és azt mondta a császárnak, «hogy halála nyugodt lenne, ha őt biztosítaná, hogy gyermekei elvesztvén anyjukat, benne atyjukat találták meg».

Még az utolsóelőtti napon is, amikor borzasztó szenvedések kínozták tudott apró-cseprő dolgokkal foglalkozni. Karosszékében ülve írt KAUNITZ-nak és HADIK-nak, a hadi tanács elnökének, hogy két tiszt nyomorgó özvegyének fizessék ki a nyugdíjat. Ugyanekkor jutott eszébe, hogy GREPPI tanácsos egyik fia Milanoból egy kis képet küldött neki, amelyet ő még nem köszönt meg. Előkerestetett tehát ékszeres dobozából egy briliáns gyűrűt és meghagyta, hogy ezt küldjék el a fiúnak viszonzásként

¹ ARNETH: Maria Theresia's letzte Regierungszeit. Wien, 1879. IV. B. 723. l.

November 29-ikén bekövetkezett a katasztrófa és mindenki meg volt győződve, hogy a jóságos uralkodót, kinek főleg Bécs köszönhetett sokat, népének mélységes gyásza kíséri sírjába. Azonban milyen nagy volt a kiábrándulás, mikor «a közönség meg sem siratta és annak szeretetét, melyet évek során át törekedett megnyerni, teljesen elvesztette az utolsó adó által, melyet néhány hónappal halála előtt az italoakra kivetett». Hogy az uralkodó elvesztette népszerűségét, ebben főleg BERGHEN gróf oktan politikája és az osztrák rendek voltak a bűnösök.

A másik feljegyzés FERENC király uralkodásának első éveire mond el érdekes részleteket. Ennek címe: *Carteggio confidenziale di Monsignore Ruffo Nunzio apostolico di Vienna col card. Zelada Segretario di Sua Santità* (1792—1802).

A sok érdekes adalékot tartalmazó levélköteggben néhány bennünket is érdeklő részlet található. 1793 dec. 30-ról például ezeket írja a nuncius: «Újév után hallani fogunk valami pozitívet Ófelségeik utazására és annak idejére vonatkozólag. Úgy látszik, hogy nincs többé szó arról, hogy a főherceg-nádor elkiséri Ófelségét, mert Magyarországon az állapotok zavarosak és azt követelik, amennyire én megértettem, hogy ebből az országból rendkívüli segíelyeket kapjanak a most folyó háború folytatására anélkül, hogy a nemzet dietára gyűlne össze, ami nélkül pedig az egyes vármegyék ilyen fontos dologban nem intézkedhetnek.» Azután WURMSERNEK a Sure mögé való visszahúzódásáról tesz említést. Mielőtt ez a szerencsétlenség történt volna, ismeretes volt, hogy az osztrák hadsereg százalmas állapotban van. 9000 sebesültet és beteget számláltak meg és ezekkel tele van a speyeri püspökség, 64 tiszt kérte és kapta meg a szabadságolását és a dezertált katonák száma jelentékeny. (12—13. l.)

1794 jan. 2-iki dátummal jelzi, hogy újévkor fogadás volt az udvarnál és a császár iparkodott víg lenni a sereg dec. 26-iki újabb veresége dacára is. Dec. 29-ikén jelentek meg az előléptetések s itt elsorolja a 14 új marsal nevét. A lista élén KÁROLY főherceg van, a nevek után indulva magyar egy van köztük: SZTÁRAY, a 21 ezredes között szintén egy magyar nevet találunk, az OCSKAYT (amint ő írja: OCZKAY). 15. l.

1794 szept. 29-ikén előre jelzi, hogy a Penitenciáriához egy kérvény fog érkezni BENYÁK (ő BENYACHNAK írja) Bernát székesfehérvári igazgató, a kiváló piarista-irodalomtörténetíró szekularizációja érdekében. BENYÁK-ról kedvezőtlen információt ad a nuncius és figyelmezteti az államtitkárt, hogy a director egy hatalmas pártfogó támogatásától reméli ügyének elintézését. (52. l.)

A következő levél megmagyarázza, miért foglalt el a nuncius olyan kedvezőtlen álláspontot BENYÁKKAL szemben. Az 1794 dec. 25-ikén kelt levelében elmondja, hogy a jelzett hónap 22-ikén királyi rendelet ment Magyarországra, mely szigorúan megtiltja a szerzeteseknek, hogy Rómától szekularizációjukat kieszközöljék anélkül, hogy előzőleg királyi engedélyt kértek volna. A rendelet arra vihethető vissza, hogy a szerzetesek, ha valami nyilvános kathedrát kapnak, vagy valamely mágnás családnál mint nevelők elhelyezkednek, mindjárt a szekularizációra gondolnak s nem törődnek sem a kormány, sem a püspök, sem előljáróik beleegyezésével. (62. l.)

1795 febr. 9. ZICHY grófné fényes bált rendezett, amelyet azonban akaratlanul megzavart KÁROLY főherceg. T. i. epileptikus rohamok jöttek rá, elesett, betörte az orrát, megsebezte a szemöldökét és sok vért vesztett. Még akkor is eszméletlen volt, mikor kocsira tették, hogy haza szállítsák. Két napig visszavonult, de tegnapelőtt már Őfelségeikkel ebédelt, csak flastrom van az orrán és a homlokán. Az orvosok szerint szokásos baja megkívánja, hogy minden heves testmozgástól, így a tánctól és a lovaglástól tartózkodjék. (63. l.)

1793 márc. 4. «Közölték velem, hogy az a titkos hír terjedt el, hogy Konstantinápolyban a császár részéről szövetségi szerződésről tárgyalnak Törökországgal és Franciaországgal, hogy ez Poroszország túlságos terjeszkedése ellen a monarchiának pajzsul és védelmül szolgáljon, mert Európa kabinetjeiben nagyon meggyengült pénzben, erőben és — mondhatom — tekintélyben és befolyásban is.» (66. l.)

1795 május 11. «Magyarországban egy nagyon tövises ügy forr.» Mons. ANDRÁSSY rozsnyói püspök ugyanis nem akarta megengedni, hogy egy katolikus férfi protestáns nővel házasságot kössön. A nő elvált asszony, akit a protestáns konzisztorium választott el. A kancellária helyeselte a püspök eljárását, de ekkor a császár egy felvilágosodott tanácsos véleményét kérdezte meg s ehhez a véleményhez mások is csatlakoztak. A javaslat borzalmas volt, de a házasság szószólói hivatkoztak KÁROLY JENŐ württembergi hercegre, ki 1786 februárjában elvette HOHENHEIM grófnőt, kit szintén a protestáns konzisztorium választott el s a pápa az új házasságot a Penitenciária útján érvényesítette. Ő a nunciatura levéltárában nem talált megfelelő adatokat, azért a kardinálistól kér utasítást. (72. l.)

1795 júl. 13. «Egy napi igazi martíromság után... megszűnt élni LIPÓT főherceg, Magyarország nádora.» Szombaton a császár szokásos

audienciáját tartotta már csak azért is, hogy saját egészségi állapotának kedvező voltáról meggyőzze a közönséget, mikor 10 1/2 órakor staféta érkezett, aki jelentette neki, hogy fivére haldoklik. A császár rögtön útra-kelt, de már — állítólag — öccsét nem találta életben. A császárnéra is rettenetes hatással volt a váratlan csapás úgy, hogy többször elájult, sőt abortusról is suttognak. Az a hír, hogy az uralkodópár is megjelenik a holnap és holnapután tartandó templomi szertartásokon.

Ezzel — sajnos — megszakad a levelezés, mely pedig még ezután nyújthatott volna igazán értékes adalékot a napoleoni háború történetéhez.

II. JÓZSEFnek az egyházzal vívott harcához nyújtanak adatokat MÍGAZZI kardinális levelei: *Lettere Cardinalis Migazzi* (Ms. XV. F. 73.). A kardinális a leveleket a császárhoz intézte s helyenként az uralkodó választát is megtaláljuk akként, hogy a két oszlopra osztott lap egyik oszlopában van a levél, a másikban a válasz.

Az első levélben arra a hirre, hogy a császár el akarja törülni a a szerzetesrendek kiváltságait, a bíboros figyelmezteti az uralkodót lépése veszélyeire és méltányos bánásmódot kér tőle. A császár ridegen válaszolt és vakmerőségnek minősítette a bíbornok tettét, ki egyszerű szöbeszéd alapján ilyen felszólalásokat enged meg magának a császárral szemben (1781).

A továbbiak hatalmas felterjesztések az egyházi reformok ügyében s e felterjesztésekben gyakran hivatkozik MÍGAZZI, a volt váci püspök, a magyarországi viszonyokra és kéri JÓZSEFet, hogy szent ISTVÁN példáját törekedjék követni.

Raggioni per la precedenza del Sindaco di Napoli al Duca d'Alba nell'ingresso della Regina d'Ungheria. 1630. (Ms. XI. E. 19.)

Istruzioni da darsi ai tre nunzi presso alle corti di Vienna, di Spagna e di Francia per secondare gli sforzi comuni contro i Turchi ecc. (Ms. XIII. F. 56.).

Bennünket annyiban érdekel, hogy Magyarországnak a töröktől való megszabadítása szintén a programmpontok közt szerepel.

Egy 558 lapos Miscellanea kötetben több apró dolog van, melyek magyar vonatkozásúak: 1) *Conventiones pacis in Ungheria* 1606. 2) *La trattazione fra S. Maestà Ces. et il re MATTHIAS d'Ungheria conclusa.* 3) *Trattato tra la Sacra Cesarea Maestà dell'Imperatore RODOLFO et il re d'Ungheria et Bohemia fratello ecc.* 4) *Le condizioni proposte dalli Stati et Ordini del Regno d'Ungheria à Gabriel BICTELEM (sic!) nella sua inaugurazione in re di quel regno ecc.*

Egy másik kötet *Zsigmond császár* történetével foglalkozik (Ms. XI E. 37.). 1) *Pacta cum serenissimo Domino Rege SIGISMUNDO.* 2) *Renovatio conventionum habitarum cum serenissimo rege SIGISMUNDO.*

Conscriptio Comitatum Hungariae a singulis comitatibus. Iussu Sac. Caes. et Reg. Apostolicae Maiestatis facta. Anno MDCCLXXII. die VI. Martii ad excelsum Regium Locumtenentiale consilium Hungaricum Poseniense submissa. A táblájára egy cédula van ragasztva ezzel a felírással: *Alla Santità di nostro Signore Pio VI. Pontefice Massimo.* A munka megyék, járások, városok és falvak szerint beszámol a vallási és nyelvi viszonyokról, szóval érdekes statisztikát ad (*Nomina locorum. Cuius religionis parochus. Quae lingua?*). A megyék után következnek a kiváltságos kerületek (*Districtus Jazygum, Maioris Cumaniae, Minoris Cumaniae, Oppidorum Hajdonicalium*), melyeknek leírása szép képet nyújt a XVIII. század végén Magyarország állapotáról.

Végül egy olyan munkára bukkantam, melyet legkevésbé vártam Nápolyban. Ez egy magyar szótár, melyet olasz ember írt: BALDI: *Vocabolario della lingua Ungarese.* (Ms. XIII. F. 25.)

Kiszabott időm nem engedte meg, hogy a többi könyvtárt is felkutassam, de ezeket jónak láttam közzétenni, abban a reményben, hogy hasznos adalékokkal szolgálók azoknak, kik a megfelelő korokkal foglalkoznak.

MISKOLCZY ISTVÁN.

Maróthi György magyar zeneelmélete.

A M. N. Múzeum Széchényi-könyvtára Lit. 730 I. jelzet alatt egy nyolcadrét-alakú nyomtatványt őriz, melynek címlapján a következő olvasható: *A' SZENT DÁVID | KIRÁLY és PROFÉTA | SZÁZ-ÖTVEN | 'SOLTÁRINAK | minden Francziái | NOTÁJI | A' 'SOLTÁROKNAK | ELSŐ VERSEIKKEL | együtt. | I. Kór. XIV. v. 40. | Mindenek ékesen és jó renddel | légyenek. | DEBRECZENBEN. | Nyomtt. 1740-dik E/z-tendőben. ||*

A nyomtatvány hiányos; elől 4 számozatlan lap áll (címlap és előszó); utána következnek a zsoltárdallamok az 1.—53. lapon (befejezésül Simeon éneke és az «Uri imádság»); az 5.—16. és a 23.—4. lapok hiányzanak; az 54. lapot tévesen 45-nek számozták. Ezt az utóbbi lapot «A' Kezdőknek gyakorlására való PÉLDÁK» foglalják le (7 skála-, illetve intonációs gyakorlat). Végül pedig, 6 külön számozott lapon, rövid zeneelméleti kompendium következik, «A' 'SOLTÁROKNAK |